

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY

B.A. Honours 5th Semester Examination, 2024-25

SANADSE02T-SANSKRIT (DSE1/2)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.*

1. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च समाधेयाः — 2×5 = 10
(क) सप्तपदार्थीति ग्रन्थस्य रचयिता कः ? अस्य ग्रन्थस्य एका टीका उल्लेखनीया ।
(ख) वैशेषिकदर्शनस्य प्रणेता कः ? अस्य दर्शनस्य नामान्तरं किम् ?
(ग) पदार्थाः कतिविधाः ? के च ते ?
(घ) सामान्यस्य कति भेदाः सप्तपदार्थानुसारं सन्ति ? तेषां भेदानां नामोल्लेखः करणीयः ।
(ङ) विशेषः कतिविधः ?
(च) तेजः कतिविधः ? कानि च तानि ?
(छ) हेत्वाभासाः कति-विधाः ? के च ते ?
2. अधोलिखितेषु विषयचतुष्टयमाश्रित्य संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च टीकाः लेखनीयाः । 5×4 = 20
(क) अभावः (ख) अनुमितिः (ग) आकाशः (घ) प्रयत्नः (ङ) कारणम्
3. यथेच्छं द्वयोः प्रश्नयोः संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च उत्तरं लेख्यम् । 10×2 = 20
(क) बृहदारण्यकोपनिषदः चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थब्राह्मणानुसारमात्मनः उत्क्रान्तिः वर्णनीया ।
(ख) बृहदारण्यकोपनिषद उत्सः कः ? बृहदारण्यकोपनिषत् इति नामकरणस्य कारणं किम् ? उपनिषदः विषयं संक्षेपेण प्रतिपादयत ।
(ग) बृहदारण्यकोपनिषदः अनुसारेण आत्मस्वरूपं प्रतिपादयत ।

—x—